

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (අධ්‍යාපන පෙළ) විභාගය, 2018 අගෝස්තු කළමනීය පොතුත් තරාතුරුප පත්තිර (2 යාර් තරු)ප පරි සේ, 2018 ඉකෑලු General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2018

බොද්ධ ශ්‍රීලංකාව
පෙනත්ත නාකරිකම්
Buddhist Civilization

45 S I

2018.08.06 / 0830 - 1030

ஒரெட்டு
இரண்டு மணித்தியாலம்
Two hours

සැප්තේමැස්:

- * සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
  - * උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංකය ලියන්න.
  - * උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා පිළිපදින්න.
  - * 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරුවලින් තිබැරදි හෝ ඉහාමත් ගැලුපෙන උත්තරය තොරාගෙන එය උත්තර පත්‍රයේ දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි කිරීයක් (X) යොද දක්වන්න.

- බාහ්මණ වර්ණය හැඳින්වීමට ‘ද්විත්’ යන යෙදුම තද සංස්කෘතිය තුළ ව්‍යවහාර වූණි. බාහ්මණයන් දෙවරක් උපන් පූජනීය පිරිසක් ලෙස සමාජයේ ඉහළින් වැජමිමට මෙම ද්විත් සංකල්පය උපයෝගි කර ගත් බව පෙනේ. බාහ්මණ පිළිගැනීමට අනුව පළමුවරට මහා බ්‍රහ්මයාගේ ව්‍යුහීන් උපන් බලුණාන් දෙවනි වරට උපත ලබන්නේ,
 (1) ජාත කර්මයෙනි. (2) නාම කර්මයෙනි. (3) ව්‍යුඩා කර්මයෙනි.
 (4) උපනයන කර්මයෙනි. (5) යාග කර්මයෙනි.
  - ශ්‍රීද කාලීන භාරතීය ගුමණ සම්ප්‍රදායට අයන් බොහෝ දාරුණික සංකල්ප හා ආගමික ප්‍රතිපත්ති ප්‍රතික්ෂේප කළ මුදුරජාණන් වහන්සේ ඇතැම් ගුමණයන් විසින් පිළිපදින ලද ඇවතුම් පැවතුම් හා සිරින් විරිත්වලට අනුගත වූ බව දක්නට ලැබේ. එසේ වුවත් බෞද්ධ ගුමණ සම්ප්‍රදායට අනානු වූ වාරිතුයක් ලෙස හඳුනාගත හැකිව ඇත්තේ,
 (1) වස් විසිමයි. (2) පිණ්ධිවායයි. (3) අනාගාරික ජීවිතයයි.
 (4) උපොසථයි. (5) උපසම්ප්‍රදාවයි.
  - “ණය වී හෝ කා බී සැප විදිය යුතුය, මරණය යනු මේක්ෂයයි. මරණයන් පසු සත්ත්වයාගේ පැවැත්මක් නැත.” යනු සුබ පරමවාද දාශ්වේච්චවාදයකි. මෙම දාරුණනවාදයට වඩාත් සම්ප්‍රදාය තුළෙන්වීමක් ඉදිරිපත් කළ ගාස්තාවරයා වූයේ,
 (1) අර්ථ කේශකම්බලය. (2) පකුද කවිච්චයන ය. (3) පූරණ කස්සප ය.
 (4) මක්බලී ගෝසාල ය. (5) නිගණ්යිනාතප්‍රත්ත ය.
  - වෙදික යුගයේ සිටම භාරතීය වින්තකයන් විසින් සත්ත්වයා හා ලේකය පිළිබඳ ගැඹුරින් ගවේෂණය කරනු ලැබේ ය. ගුමණ සම්ප්‍රදායයේ ප්‍රහාවයන් සමග මෙම තත්ත්වය වඩාත් තිබූ වූ අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විවිධ දාරුණනවාද හඳුන්වාදීමට පෙළඳුණුහ. මෙහිදී ගුමණ දාරුණිකයන් විසින් හඳුන්වා දෙන ලද දාරුණනවාදයක් ලෙස තොසැලුකිය හැක්කේ,
 (1) ගාස්ත්වතවාදයයි. (2) උච්චේදවාදයයි.
 (3) රාජ්වර නිර්මාණවාදයයි. (4) නියතිවාදයයි.
 (5) අකිරියවාදයයි.
  - ශ්‍රීද කාලීන භාරතයේ ත්‍රියාන්තක වූ බාහ්මණ ඉගැන්වීම් අනුව පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතරින් වඩාත් තිවුරදී ප්‍රකාශය වන්නේ,
 (1) “කාන්තාව දැඩි පිඩිනයකට යටත් කොට තිබූ අතර සති පූජාව අනිවාර්ය විය.” යන්නයි.
 (2) “හක්තිය පදනම් කරගත් කර්ම මාර්ගය බ්‍රහ්ම සහවාතාව පිණිස එකම පිළිවෙත විය.” යන්නයි.
 (3) “වේද ගුන්ප දේව භාෂිත සේ පිළිගත් අතර කර්ම විපාක ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී.” යන්නයි.
 (4) “වත්ත්වරණය අනුව සිදු කරන ලද සමාජ වර්යිකරණය පිළිගත් අතර පුද්ගලයා විසින් සිදු කරනු ලබන කරමය අනුව කෙනෙකුගේ උසස් පහත් බව තීරණය වේ.” යන්නයි.
 (5) “ස්වදරම පිළිගත් අතර, බාහ්මණ සහ ක්ෂතිය වර්ණ දෙකට අනෙක් වර්ණවලට අයන් ඕනෑම කටයුත්තක කළ හැකිය.” යන්නයි.

- 6.** පහත සඳහන් ප්‍රකාශ අතුරෙන් පුද්ගලයාගේ ශක්තිය හා ස්විධීනත්වය සහාථ කිරීමේ ලා වඩාත් ගැළපෙන බොද්ධ ප්‍රකාශය ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ,
- "තමා උපමා කොට අනුන්ට හිංසා ජීඩා නො කළ යුතුය." යන්නයි.
  - "සියලු සත්ත්වයේ දැඩුවමට විය ය." යන්නයි.
  - "තමාට පිහිට තමාම මිස අන් අයගේ පිහිටක් කොයින් ද?" යන්නයි.
  - "නීරෝගී බව පරම ලාභය වේ." යන්නයි.
  - "පින් කරන සිල්වන් ගිහියාට ගකුණ ද නමස්කාර කරයි." යන්නයි.
- 7.** රාජ්‍යයේ ප්‍රහවද පිළිබඳ බොද්ධ ආකල්පය ප්‍රකට කරන දීසනිකායේ අග්‍රස්ස්සූ සුත්‍රාගත ඉගැන්වීම්වලින් ගම්‍ය නොවන ප්‍රකාශය ලෙස සැලකිය හැක්කේ,
- "බදු ගෙවීම ජනතාවගේ යුතුකමකි." යන්නයි.
  - "පාලකයා වෙත ඇති බලය ජනතාව විසින් පවරාදෙන ලද්දකි." යන්නයි.
  - "වැරදිකරුවන්ට දැඩුවමින්ම පාලකයාගේ වගකීමකි." යන්නයි.
  - "ජනතාවගේ බදු ලබාගැනීම සඳහා රුපුට බලයක් ඇති." යන්නයි.
  - "රුපුට අනුශාසනා කිරීම බුජ්මන වර්ණයේ වගකීමකි." යන්නයි.
- 8.** පහත ප්‍රකාශ අතුරෙන් දශරාජ ධර්මවලට අයත් නොවන කරුණක් ඇතුළත් ප්‍රකාශය කුමක් ද?
- දානය, ශිලය, ප්‍රයුව, මෘදු බව, සාපුරු බව
  - ක්ෂාභ්‍යතිය, අවිහිංසාව, අනෙක්දය, තපෝදුණය, පරිත්‍යාගය
  - දානය, තපෝදුණය, අනෙක්දය, අවිහිංසාව, පරිත්‍යාගය
  - තපෝදුණය, ශිලය, ක්ෂාභ්‍යතිය, අවිරෝධතාව, අනෙක්දය
  - අනෙක්දය, අවිහිංසාව, පරිත්‍යාගය, අවිරෝධතාව, දානය
- 9.** දස සක්විතිවත් පිළිබඳ බොද්ධ ඉගැන්වීමට අනුව සක්විති රජකු විසින් අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙතට ඇතුළත් නොවන්නේ,
- "අන්ත්පුර ජනය කෙරෙහි රක්ෂාවරණය සංවිධානය කළ යුතුය." යන්නයි.
  - "බල සේනාව කෙරෙහි රක්ෂාවරණය සංවිධානය කළ යුතුය." යන්නයි.
  - "බුජ්මන ගෘහපතියන් කෙරෙහි රක්ෂාවරණය සංවිධානය කළ යුතුය." යන්නයි.
  - "විවාහක අවිවාහක ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි රක්ෂාවරණය සංවිධානය කළ යුතුය." යන්නයි.
  - "ග්‍රුමණ බුජ්මනයන් කෙරෙහි රක්ෂාවරණය සංවිධානය කළ යුතුය." යන්නයි.
- 10.** සිගාලෝවාද සුත්‍රයට අනුව උතුරු දිඟාවෙන් නියෝජනය වන්නේ,
(1) ආවාරයවරුන් ය.	(2) අමු සැමියන් ය.	(3) මිතුරන් ය.
(4) සේවකයන් ය.	(5) මහණ බමුණන් ය.	
- 11.** රිය සකට කඩ ඇණය මෙන් සමාජ ප්‍රගමනය සඳහා හේතු වන ධර්ම කරුණු හතරක් සිගාලෝවාද සුත්‍රාගත සමාජ ආචාරධර්ම තුළ අන්තර්ගත වේ. මම කරුණු ඇතුළත් ධර්මපර්යාය හඳුන්වන්නේ,
(1) සතර සංග්‍රහ වස්තු නමිනි.	(2) සතර මුණ්ම විහරණ නමිනි.
(3) සතර කරම ක්ලේෂ නමිනි.	(4) සතර මහාපදේෂ නමිනි.
(5) සතර අගති නමිනි.	
- 12.** අපරාධ බහුලවීම සම්පයක් හෝතික හා ආධ්‍යාත්මික වශයෙන් පරිභාතියට පත්වීමට බලපාන ප්‍රධාන සාධකයකි. සමාජය තුළ අපරාධ ඇතිවීම ආකස්මික වුවක් නොව, විවිධ හේතු කරණ කොටගෙන පිළිවෙශම්ප්‍රස්ථානව සිදුවන බව කුටුද්න්තාදී සුතුවලින් පැහැදිලි වේ. මම අපරාධ මරදනය කිරීම රටක සංවර්ධනය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් ලෙස හඳුනාගන්නා බුදුසමය දස සක්විතිවත්වලින් ද ඒ බව පෙන්වා දී ඇති. අපරාධ සම්භවය හා ව්‍යාප්තිය විශ්‍ය කරන බොද්ධ න්‍යායට අනුව අපරාධ මරදනය සඳහා වඩාත් සුදුසු කුමවේදය ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ,
(1) නීතිගැකවීමේ වැදුගත්කම පහදාදීමයි.	(2) මිතිසා වරදට පොලිඩ්වන හේතු නැති කිරීමයි.
(3) ආරක්ෂක විධිවිධාන තර කිරීමයි.	(4) වැරදිකරුවන්ට දැඩුවම ලබාදීමයි.
(5) වරදට සමාව දී වැරදිකරුවන් ප්‍රහරුත්ථාපනය කිරීමයි.	
- 13.** පුද්ගලයා විසින්ම සිදු කරනු ලබන විවිධ ලාමක ව්‍යායා කරණකොටගෙන ඔහු ආරක්ෂක පරිභාතියට පත්වන ආකාරය බුද්ධසමය පෙන්වා දෙයි. සිගාලෝවාද සුත්‍රයයි 'හෝගයන්ගේ අපායමුව' යුතුවෙන් දක්වා ඇත්තේ ද එවැනි කරුණු සයකි. මම සැඩිවිධ හෝග විනාජ මුඛවලට අයත් නොවන කරුණක් වන්නේ,
(1) සුරාවයි.	(2) සුදුවයි.	(3) පාපමිතුසේවනයයි.
(4) ස්ත්‍රී දුරත්වීමයි.	(5) අලසකමයි.	

14. "ස්වාමීන්, හාගුවතුන් වහන්ස, නව යොවුන් කරුණ වියෙහි සිටි මම නව යොවුන් කරුණ වියෙහි සිටි නකුල මාතාව පතිකුලයට ගෙන ඇවේමි. එතැන් පටන් මම සිතින් හෝ වෙනත් ස්ත්‍රීයක් නො පැතුවෙමි. ඉදින් ඇය ඉක්මවා වෙනත් කතක් වෙත දියේ යයි කියනු කුමට ද? හාගුවතුන් වහන්ස, අප දෙදෙනා මෙලොවෙහි පමණක් නොව පරලොව ද පවා මුත්‍රෙනාවුන් දකිනු රිසියෙමි." සි නකුල පිතු විසින් හාගුවතුන් වහන්සේ ඉදිරියෙහි ප්‍රකාශ කරන ලදුව, නකුල මාතාව විසින් ද එළුනිම ප්‍රකාශයක් කරන ලදී. ඉහත ජේදයට අනුව නකුල මාතාව හා නකුල පිතු යන දෙදෙනා,
- (1) සිත කය දෙකෙන් අකුසල්වල යෙදී නැත.
  - (2) දස අකුසල්වලින් වෙන් ව කටයුතු කොට ඇත.
  - (3) පන්සිල් කඩ නොකොට ආරක්ෂා කොට ඇත.
  - (4) ස්ත්‍රී පුරුෂයන් කාම හේතුවෙන් අකුසල් කිරීම හෙලා දැක ඇත.
  - (5) මිර්යාකාමයෙන් වෙන් ව කටයුතු කොට ඇත.
15. දැඩි ලෝහය වනාඩී නිරවාණයාම් මාරුය අවුරාලන ප්‍රධාන සාධකයක් ලෙස හදුනාගන්නා බෙංද්ධයා, අනුන්ගේ වස්තුව කෙරෙහි ලෝහ සිත තුපදිව්‍යින් හැකි සැම්වීම ලාභාපේක්ෂාවෙන් කොටව සිය ධනය දානාදී කටයුතු සඳහා යෙදුවීමත්, පරිත්‍යාගයිලිව කටයුතු කිරීමත් පෙළැලි. එස්ම ක්‍රෙයිඩය, වෛරය, ආසාතය, පැලුගැනීම අදී ව්‍යාපාද නාමයෙන් හදුන්වන තරන සිතුවිලි උපද්‍රවාගැනීම තමාටම බොහෝ අහින පිණිස, දුක් පිණිස හේතු වන බව දැන්නා හෙතෙම ඉවසිමෙන් හා මෙම්තියෙන් කටයුතු කිරීමට උත්සාහ දරයි. මිර්යා ඇදිහිලි, විශ්වාස හා විවිධ වැරදී දැඡ්‍රේන්හි එල්බ ගැනීමෙන් මෘලුලා නො වන මූළු මෙලොව හා පරලොව ජයගෙන නිවන් සාක්ෂාත් කිරීම තම ඒකායන අරමුණ ලෙස සලකා නිවැරදි දැක්මෙන් යුතුව යථාර්ථවදී ජ්‍යිතයක් ගත කරයි. ඉහත ජේදයෙන් ගම්‍ය වන බෙංද සඳාවාර මාරුයට බාධා පමුණුවන අකුසල් ඇතුළත් ඉගැන්වීම් හදුන්වන ලබන්නේ,
- (1) පස්ස්ව නීවරණ නමිනි.
  - (2) දස අකුසල් නමිනි.
  - (3) ත්‍රිවිධ අකුසල මූලයන් නමිනි.
  - (4) සතර කරමක්ලේඛ නමිනි.
  - (5) දා වස්තුක මිර්යාදාඡ්‍රේ නමිනි.
16. 'පුබේද' කනිෂේය විද්‍යාලයිය ස්වරුණ ජයන්තිය වෙනුවෙන් පවත්වන ලද සර්වරාත්මික පරිතාණ ධර්ම දේශනය පිණිස මහසගරුවන වඩ්මවන ලද්දේ විද්‍යාලයිය තුරයවාදක කණ්ඩායම විසින් පවත්වන ලද ගරු බුඩුමන් හා හරසර මධ්‍යයේය. පා දේවනය, දැහැන් දිලන්පස පිළිගැනීම ආදී සියලු වතාවත් පාසල් දරු දැරියන් විසින්ම සිදු කරන ලද අතර විද්‍යාල්පතිතුමා විසින් දැහැන් වට්ටියක් පිරිනාමා පිරින් දේශනය පිණිස මහාසංසරන්නයට ආරාධනා කරන ලදී. පක්ෂවිශිල සමාඟනයෙන් අනතුරුව පිරිනෙහි අකුසස පිළිබඳ වටිනා අනුගාසනයක් පවත්වන ලද අතර, කරම්තල විශ්වාස කිරීමේ තුවණින් සැදුහැ සිත් පෙරදුරි ව සියලු දෙනා අනුගාසනය ද අනතුරුව පිරින් ධර්මය ද අවවතය කළහ. පසුදින මහාසංසරන්නය විශයයෙහි සැදුහැ සිතින් හිල් ආනය පිරිනැමීමෙන් අනතුරුව පාසල් අහිවං්ධිය වෙනුවෙන් කටයුතු කොට මියපරලොව දිය ආදිකරණයන් ඇතුළු සියලු දෙනාට පැන් වඩා පි. පැමිණ වූ විද්‍යාල්පතිතුමා ප්‍රමුඛ පිරිස තම තමන්ද පි. අනුමේද්දන් ව පි.කම හමාර කළහ. ඉහත පි.කම් මාලාව තුළ දී බුදුසමයේ ඉගැන්වන දා ප්‍රාණ්‍යත්විය අතරින් පාසල් සිසු දරු දැරියන්ට සම්පූර්ණ කරගැනීමට නොහැකි වූ ප්‍රාණ්‍යත්විය ලෙස හදුනාගත හැක්කේ,
- (1) හාවනාවයි.
  - (2) පත්තිදානයයි.
  - (3) පත්තානුමේදානාවයි.
  - (4) සිලයයි.
  - (5) දාඡ්‍රේය සංප්‍රා කරගැනීමයි.
17. 'ආධිපතෙනය දම්ම' යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ අධිපති ධර්මයයි. බුදුසමයෙහි අධිපති ධර්මවල උපයෝගිතාව අවධාරණය කොට ඇත්තේ,
- (1) පින් පව්චල ප්‍රබලත්වය හා යුබලත්වය හදුනාගැනීම පිණිස ය.
  - (2) ආරාම පාලනයෙහිලා ප්‍රධානත්වය හදුනාගැනීම පිණිස ය.
  - (3) ධර්මයේ හරි වැරදී විනිශ්චය කරගැනීම පිණිස ය.
  - (4) කුසල් අකුසල් විනිශ්චය කරගැනීම පිණිස ය.
  - (5) විනය තීත්වල උවිත අනුවිත බව තහවුරු කරගැනීම පිණිස ය.
18. ආකාරවත් ඉද්ධාවේ විශේෂ ලක්ෂණයකි,
- (1) වහා පැහැදි තෙරුවන් ඇදිහිමි.
  - (2) ඉල්පෙන පොපියන පැහැදිමෙන් තෙරුවන් ඇදිහිමි.
  - (3) හක්කියෙන් තෙරුවන් ඇදිහිමි.
  - (4) නිරාමිස ප්‍රිතියෙන් තෙරුවන් ඇදිහිමි.
  - (5) විමසා බලා විවාර ප්‍රාථමික ව තෙරුවන් ඇදිහිමි.

- 19.** බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රථම ධර්මදාත කණ්ඩායම පිටත් කරමින් “වරප සික්කවෙ වාරිකං බහුරජනසුඩාය ලේකානුකම්පාය අත්පාය හිතාය සුඩාය දේවමනුස්සානා, මා එකෙන දේව අගම්ත්ව” යනාදී වශයෙන් දේශනා කරන ලද ප්‍රකට උපදේශය මහාච්චර පාලියේ සඳහන් වේ. මෙම ප්‍රකාශය තුළ කළමනාකරණය පිළිබඳ මූලික බොද්ධ ඉගැන්වීමක් අන්තර්ගත වේ. ඒ අනුව මෙම ප්‍රකාශය තුළින් ප්‍රකට වන්නේ,
- (1) කාල කළමනාකරණයයි.
  - (2) පිරිස් කළමනාකරණයයි.
  - (3) ආධ්‍යාත්මික කළමනාකරණයයි.
  - (4) හෝතික සම්පත් කළමනාකරණයයි.
  - (5) පරිසර කළමනාකරණයයි.
- 20.** ගෘහස්ත ජීවිතයේ ආර්ථික සමෙශ්‍යය පිණිස බුදුසමයෙන් අනුමත දැහැම් ජීවනෝපායයක් ලෙස වෙළඳාම හෙවත් ව්‍යාපාරික කටයුතු දැක්වීය හැකිය. ඒ අතර නො කටයුතු වෙළඳාම් පිළිබඳව ද බුදුසමය අවධාරණය කරයි. එවැනි නොකටයුතු වෙළඳාම් පහක් වනිජ්‍රා සූත්‍රයෙහි පැහැදිලි ව පෙන්වා දී ඇති අතර එහි දැක්වෙන ‘සත්ථවණිජ්‍රා හා සත්ථවණිජ්‍රා’ යනුවෙන් දැක්වෙන්නේ,
- (1) අව්‍යාපුද වෙළඳාම හා සතුන් වෙළඳාමයි.
  - (2) මස් වෙළඳාම හා සතුන් වෙළඳාමයි.
  - (3) අව්‍යාපුද වෙළඳාම හා මස් වෙළඳාමයි.
  - (4) සතුන් වෙළඳාම හා මත්දුවා වෙළඳාමයි.
  - (5) අව්‍යාපුද වෙළඳාම හා ව්‍යුහ වෙළඳාමයි.
- 21.** බුදුරජාණන් වහන්සේ මෙන්ම ග්‍රාවකයන් වහන්සේලා ද ස්වභාව සෞන්දර්යය හා නිර්මාණාත්මක සෞන්දර්යය අයය කළ අවස්ථා ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයෙහි ඇශ්චාලන් වේ. එසේවා ද “නව්වීතවාදීත විස්තරයේ මාලා ගණ්ධවීලේපන බාරණ මණ්ඩල විභ්‍යාන්වීයානා වේරුමණි සික්කා පද්ධ සමාදියාම්” යන සික්ෂා පද්යෙන් සරාඹී සෞන්දර්ය රසාය්වාදය නොකළයුතු බව දිගු පිළිබඳ බුදුසමයාගත ඉගැන්වීම්වලින් පැහැදිලි වේ. මෙම සික්ෂා පද්යෙන් සරාඹී සෞන්දර්ය රාසාස්වාදය තුළුදුසුබව දේශනා කොට ඇත්තේ,
- (1) සිවුවනක් පිරිසට ය. (2) උපාසක උපාසිකාවන්ට ය.
  - (3) පෙහෙවටස් සමාදන් වූ පිරිසට ය. (4) සියලු බොද්ධයන්ට ය.
  - (5) හාවනානුයෝගීන්ට ය.
- 22.** බොද්ධ පැවිදී සමාජයේ ව්‍යාප්තියන් සමග විවිධ අරමුණු සහිත පුද්ගලයේ බුදුසසුන තුළ පැවිදී විහ. ලාභ සත්කාර අපේක්ෂාවෙන් සපුන්ගත වූ අනුස්ථිරපක පැවිද්දන් ද ඒ අතර විය. මෙසේ සපුන්ගත වූ අනුස්ථිරපකයන්ගේ ත්‍රියා ක්ලාපය සඳු බොද්ධ සංස සමාජයේ පැවිද්දමට හිතකර නො විය. මේ තිසා වෙනත් සපුන්ක පැවිද්ධ සුදුසසුන්ගේ පැවිදී උපසම්පදාව අපේක්ෂා කරන අය සිවු මසක පරිවාස කාලයක් ගත කළ යුතු යැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් කොන්දේසියක් පනවන ලදී. එහෙතු මෙම පරිවාස කාලය පිළිබඳ නියමයෙන් ගාක්ෂ වංශිකයන් තිද්දහස් කරන ලද අතර, එයට හේතු වූයේ,
- (1) ගාක්ෂ වංශිකයන් වැරදී නො කිරීමයි.
  - (2) ගාක්ෂ වංශිකයන් සපුන් ගතවීමට දැක් වූ දැක් කැමැත්තයි.
  - (3) ගාක්ෂ වංශිකයන් පරිවාස කාලයක් ගත කිරීමට අකමැතිවීමයි.
  - (4) ගාක්ෂ වංශිකයන්ට විශේෂ වරප්‍රසාදයක් ලබාදීමට බුදුරදුන්ට අවශ්‍යවීමයි.
  - (5) ගාක්ෂ වංශිකයන් පාලනය කිරීම පහසුවීමයි.
- 23.** බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ත්‍රිවිද්‍යා ක්‍රියාණයට අයන් වන්නේ,
- (1) පුබිබේනිවාසානුස්සති ක්‍රියාණය, පරවිත්තවිරාහනන ක්‍රියාණය හා ආසවක්ඛය ක්‍රියාණයයි.
  - (2) පුබිබේනිවාසානුස්සති ක්‍රියාණය, දිඛිබවක්බූ ක්‍රියාණය හා ආසවක්ඛය ක්‍රියාණයයි.
  - (3) පුබිබේනිවාසානුස්සති ක්‍රියාණය, දිඛිබවසාත ක්‍රියාණය හා ආසවක්ඛය ක්‍රියාණයයි.
  - (4) පුබිබේනිවාසානුස්සති ක්‍රියාණය, මනොමයුද්ධී ක්‍රියාණය හා ආසවක්ඛය ක්‍රියාණයයි.
  - (5) පුබිබේනිවාසානුස්සති ක්‍රියාණය, දිඛිබවක්බූ ක්‍රියාණය හා දිඛිබවසාත ක්‍රියාණයයි.
- 24.** ආයම්ක සහනයිලිනාව බොද්ධ වරිතයෙන් ප්‍රකට වන විශේෂ ලක්ෂණයක් ලෙස හඳුනාගත හැකි ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ අනු ආයම්ක පිරිස් සමග ඉතා සුහුදව කටයුතු කළ බව සනාථ කරන සාධක ත්‍රිපිටක සාහිත්‍යයෙන් හමුවේ. බුදු සිරිතේ ඇතුළත් මෙම විශේෂ ලක්ෂණය සනාථ කිරීමෙහිලා වඩාත් ම ගැලපෙන සිදුවීම ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ,
- (1) තුන් බැං රටිලයන් පැවිදී කිරීමයි.
  - (2) සේරුණදීන් බමුණා බුදුරදුන් බැංැ දැකීමට යාමයි.
  - (3) සංඡය පිරිවැලියාගේ අතවැයිත් බුදුසසුන්හි පැවිදී කිරීමයි.
  - (4) සකුලදායී පිරිවැලියාගේ ආරාමයට වැඩාත් කොට ඔහු හා සාකච්ඡා කිරීමයි.
  - (5) උපාලි ගෘහපතියාට සිය ආවාර්යවරයා වූ නිගණ්ධාතප්‍රත්ත වෙතට යන ලෙස දැනුම්දීමයි.

25. කෙලෙස්වලින් දුෂ්චරිත වූ සමාජයක නො කිවීම් වී, නිකෙලෙස් ව ජීවත්වීම මුද්ධ වරිතයෙන් පිළිබඳ වන උතුම් ගුණයක් ලෙස මූලාශ්‍රයන්හි දැක්වේ. මෙම සුවිශේෂ උපස්ථිරය හැඳින්වීමට වඩාත්ම ගැලපෙන ප්‍රකාශය වන්නේ,
- (1) "පක්ෂීයකු මෙන් සැහැල්ලුවෙන් ජීවත්වීම" යන්නයි.
  - (2) "කගවේණකු මෙන් පුද්කලාව හැඳිරීම" යන්නයි.
  - (3) "තාදී ගුණයන් පුත්‍රව කටයුතු කිරීම" යන්නයි.
  - (4) "විරාශීවරණය" යන්නයි.
  - (5) "පද්මාකාර ජීවිතය" යන්නයි.
26. "ඡව මහණ, මායේ මේ ගාසනයෙහි බුන්මවරියාවේ හැසිරෙව." යනුවෙන් බුදුරුදුන් විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබේමෙන් සම්පූර්ණ වූ පැවිදී උපසම්පදා තුමය හඳුන්වන්නේ,
- (1) පැක්ෂීවයාකරණ උපසම්පදාව නම්ති.
  - (2) සරණාගමන උපසම්පදාව නම්ති.
  - (3) ඒහිනික්වූ උපසම්පදාව නම්ති.
  - (4) අවධාරණ උපසම්පදාව නම්ති.
  - (5) දැන්තිවතුන්ත්කම්ම උපසම්පදාව නම්ති.
27. 'සත්තාභකරණය' යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ,
- (1) භාවනාව පිළිබඳ ධර්මෝපදේශයකි.
  - (2) පොහොය කරම කිරීම පිළිබඳ විධිනියමයකි.
  - (3) වස් එළැංශීම පිළිබඳ විධිනියමයකි.
  - (4) වස් පවාරණය පිළිබඳ විධිනියමයකි.
  - (5) වස් විසු ස්ථානයෙන් බැහැර යාම පිළිබඳ විධිනියමයකි.
28. බුදුසපුහෙහි පළමුව තෙරුවන් සරණ ඕය උපාසකයා වූයේ
- (1) බරණැස් සිටුතුමා ය.
  - (2) අනේපිඩු සිටුතුමා ය.
  - (3) යසකුල පුතුයා ය.
  - (4) බිම්බිසාර රුතුමා ය.
  - (5) සොෂීත සිටුතුමා ය.
29. එකම දිනක දී සිය සැමියාත්, ප්‍රතුන් දෙදෙනාත්, මව සහ පියාත්, සහේදරයාත් මරණයට පත්වීමෙන් අසරණ වූ පටාවාරුව බුදුරුණාන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය නිසා නිවී සැනසී ගාසනික තනතුරු පවා ලැබූ බව මූලාශ්‍රයෙහි දැක්වේ. ඒ අනුව පටාවාරුව අගතනතුරට පත්වූයේ,
- (1) ධර්මධර හික්ෂුණින් අතර ය.
  - (2) මුතාංගධර හික්ෂුණින් අතර ය.
  - (3) විනයධර හික්ෂුණින් අතර ය.
  - (4) ධර්මක්‍රීක හික්ෂුණින් අතර ය.
  - (5) විරාත්‍ය හික්ෂුණින් අතර ය.
30. බුදුරුණාන් වහන්සේ විසින් හික්ෂු හික්ෂුණින් උදෙසා පනවන ලද කිසිදු විනය හික්ෂාවක් වෙනස් නොකිරීමටත්, නොපනවන ලද කිසිදු විනය හික්ෂාවක් නොපැනවීමටත් ප්‍රථම සංඛ්‍යිකාරක තෙරවරුන් විසින් තීරණය කරන ලද්දේ,
- (1) ආනන්ද තෙරුන් බුදුරුදුන්ගෙන් බුද්ධානු බුද්ධක හික්ෂාපද මොනවාදයි නොවීමසා තිබූ හෙයිනි.
  - (2) මහජනතාවගෙන් එල්ල විය හැකි විරෝධතාව ද සලකා මහා කාශයප මහරහතන් වහන්සේ රිට අකමැත්ත ප්‍රකාශ කළ හෙයිනි.
  - (3) විනය ගාසනයේ ආයුෂ වූ බැවින් විනය නිති වෙනස් කිරීම ගාසනයේ පරිහානියට හේතු වේ යයි සැලකු හෙයිනි.
  - (4) වෙනස් කළ යුතු හික්ෂාපද මොනවා දයි නිශ්චය කරගත නොහැකි වූ හෙයිනි.
  - (5) පනවා තිබූ සියලු හික්ෂාපද හික්ෂු ජීවිතයට අනිවාර්ය යයි සැලකු හෙයිනි.
31. ව්‍යේජ්පූත්තක හික්ෂුන් විසින් කැප යයි පිළිගෙන පිළිපදින ලද දස වස්තුවෙහි දැක්වෙන 'අදසකනිසිද්ධකප්ප' යනු,
- (1) එක් සීමාවක පිහිටි කුඩා කුඩා ආවාසවල වෙන වෙනම සිරීම් පොහොය කිරීම කැප බව ය.
  - (2) වීමසා බැලීමකින් නොරු පාරම්පරික දේ පිළිගැනීම කැප බව ය.
  - (3) දාවලු නැති ඇද ඇතිරිලි පරිහරණය කැප බව ය.
  - (4) එක් සීමාවක් තුළ වාසය කරන හික්ෂුන්ගේ කැමැත්ත නොගෙන වෙන් වෙන්ව පොහොය කොට පසුව කැමැත්ත ගැනීම කැප බව ය.
  - (5) වරක් වළඳා අවසන් කොට තවත් ගමකට ගොස් එහි සිට නැවත වැළදීම කැප බව ය.
32. ධර්මායෙක රාජ්‍ය සමයේ හික්ෂුන් වහන්සේලා වසර ගණනාවක් පොහොය කරම කිරීමෙන් වැළකී සිට බව මූලාශ්‍රය වාර්තාවල දැක්වේ. එසේ පොහොය කරම නොකිරීමට හේතුව ලෙස දැක්වෙන්නේ,
- (1) පොහොය සීමා නොමැතිවීමයි.
  - (2) රාජ්‍යානුග්‍රහය නොලැබියාමයි.
  - (3) උපසපන් හික්ෂුන් නො සිරීමයි.
  - (4) දුෂ්සිල හික්ෂුන් සුලභවීමයි.
  - (5) අන්තාගමික තර්ජන බුදුල්වීමයි.

- 33.** පැරණි හාරතීය විශ්වවිද්‍යාලයක කිරීම්මත් ආචාර්යවරයකු වූ ගාන්තරක්ෂිත හිමියන් ප්‍රමුඛ මහායාන ප්‍රඩීපයෙකි.
උත්වහනසේ ආචාර්යවරයකු වෙශයෙන් සේවය කෙලේ,
(1) නාලන්දා විශ්වවිද්‍යාලයේ ය. (2) විකුමඹිලා විශ්වවිද්‍යාලයේ ය.
(3) විද්‍යාත්මක විශ්වවිද්‍යාලයේ ය. (4) වලහි විශ්වවිද්‍යාලයේ ය.
(5) ජයදාලා විශ්වවිද්‍යාලයේ ය.
- 34.** තෙවන ධර්ම සංගායනාවේදී ගනු ලැබූ තීරණයකට අනුව හාරතය තුළ හා හාරතයෙන් පිටත පිහිටි රටවල් තවත් තීරණයකට ධර්මදානයන් වහනසේලා පිටත් කර යවතා ලදී. මෙම වැඩපිළිවෙළ අනුව මහාදේව හිමියන්ට වැඩම කිරීමට ලැබූණේ,
(1) මහිස මණ්ඩලයටයි. (2) හිමවන්ත දේශයටයි.
(3) යෝනක දේශයටයි. (4) වනවාස දේශයටයි.
(5) අපර්න්ත දේශයටයි.
- 35.** බුදුසසුන වෙනුවෙන් පුළුවෙශ් කාර්යභාරයක් ඉටු කළ කණිෂ්ක රජකුමා ධර්ම සංගායනාවක් සඳහා අනුග්‍රහය දැක්වීමට පෙළුමුණේ,
(1) දුසිල් මහණුන් සසුනින් නෙරපීමට අවශ්‍ය වූ බැවිනි.
(2) සංගායනාවක අවශ්‍යතාව හික්ෂුන් විසින් පෙන්වාදෙන ලද බැවිනි.
(3) අයෙක් අධිරාජයා විසින් බුදුසසුනට සිදුකරන ලද මෙහෙයට තොගෙවනි මෙහෙයක් සිදු කිරීමට තමන්ට ද අවශ්‍ය වූ බැවිනි.
(4) ගොපලු විසින් පැමිණි දෙවියකු විසින් “අනාගතයේ දී කණිෂ්ක නම් රජ කෙනෙකු ධර්ම සංගායනාවක් පවත්වන්නේ ය.” සි බුදුරුදුන් විසින් දේශනා කොට ඇති බව පවසන ලද බැවිනි.
(5) “සංගායනාවක් පැවැත්වීම බොද්ධ නරපතියකු විසින් සිදු කළ යුතු අනිච්චය කටයුත්තකි.” යන සම්මතයක් පැවති බැවිනි.
- 36.** රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ බොද්ධ ප්‍රතිපත්තියට අනුව සිය පාලන තන්තුය මෙහෙයුමේමට උත්සුක වූ සිරිසගගෝර රජ,
(1) පක්ෂ්වකීල ප්‍රතිපදාව මත කටයුතු කළ ද සෞරකම් කරන්නන්ට මරණ දැඩුවම ප්‍රමුණුවන බව පුසිද්ධ කිරීමට ක්‍රියා කෙලේ ය.
(2) සතර පොහොය දිනවල ගොඩඩා සත්‍යන්ට මෙන්ම රුජ් සත්‍යන්ට ද අභයදානය දීමට කටයුතු කෙලේ ය.
(3) මතපැන් පානය කරන්නා කිසිදු කටයුත්තකට තොහොතින් යයි ප්‍රකාශ කෙලේ ය.
(4) මාසාත නීතිය පැතෙන්වී ය.
(5) බොරු නඩු පවරන්නන් සිරගත කෙලේ ය.
- 37.** ලංකා ගාසන ඉතිහාසයේ මහන් ආන්දෝලනයක් ඇති කරමින් නව ප්‍රතිසංස්කරණවාදී අදහස් ඉදිරිපත් කළ ආයතනයක් ලෙස අභයයිරි විහාරය හඳුන්වා දිය භැවිනි. මහායාන බුදුධාම ලක්දීව ප්‍රවලිත කිරීමේහි ලා පහසුකම් සැපයු අභයයිරිය, මහා විහාරය සතු ඇතැම් ආයතන හා සම්පත් ද තමන් සතු කරගත් බව ගාසන ඉතිහාසයෙන් තහවුරු වේ. එවැනි එක් අවස්ථාවක් ලෙස සැලකිය භැක්කේ,
(1) මහාකාලසිලා ප්‍රතිමාව තමා සත්තක කර ගැනීමයි.
(2) තොගුවිල ප්‍රතිමාව තමා සත්තක කර ගැනීමයි.
(3) යුපාරාමය පවරා ගැනීමයි.
(4) වෙස්සයිරිය පවරා ගැනීමයි.
(5) දළදා වහනසේ තමා සත්තක කර ගැනීමයි.
- 38.** ප්‍රාග් බොද්ධ ශ්‍රී ලංකාවේ දෙවියන් ඇදැහිම යක්ෂ වන්දනය මෙන්ම වෙනත් විවිධ ආගමික විශ්වාස පැවති බව මහාවංසයාදී වාර්තාවලින් තහවුරු වේ. නගරයේ බස්නාහිර දොරටුව සම්පත් තුළ ගසක් වෙන්කොට කිඩුණේ එසේ වන්දනීයන්වයට පත් එක්තරා දෙවියකු වෙනුවෙනි. මහායාන ඉගැන්වීම් අනුව ද දේවත්වයෙන් ප්‍රදනු ලැබූ මොඩු,
(1) කම්මාර දෙවියා ය. (2) ව්‍යාධ දෙවියා ය.
(3) වෙශ්‍යව්‍ය දෙවියා ය. (4) විහිෂණ දෙවියා ය.
(5) මුතරාජ්‍ය දෙවියා ය.
- 39.** පෙරවාද බොද්ධ සම්ප්‍රදාය වඩාත් ස්ථාවරත්වයට පත් වූයේ හිටි. 5 වන සියවසේ හෙළ අවශ්‍ය ගුන්ප පාලියට පරිවර්තනය කිරීමට විදෙස් රටවල සිට මෙරටට පැමිණි විද්‍යාත් හික්ෂුන් වහනසේලාගේ කාර්යභාරය කරණකොට ගෙන ය. එසේ පැමිණි හික්ෂුන් වහනසේලා අතර බුද්ධිසේෂණ හිමියන් සුවිශ්ෂණ වේ. බුද්ධිසේෂණ හිමියන්ට සමකාලීන ව්‍යාධ හැක්කේ,
(1) සංස්ම්මු හිමියන් ය. (2) බුද්ධිත්ත හිමියන් ය. (3) මහාතිස්ස හිමියන් ය.
(4) මහානාම හිමියන් ය. (5) උපසේන හිමියන් ය.

- 40.** බුරුමයට බුදුසමය හඳුන්වාදීමට පෙර එරට වැසියන්ගේ ප්‍රධාන ආගමික ඇදහීම වැඩේ නාත් වන්දනය යි. බුදුහම තුළුන්වාදීමෙන් අනතුරුව ද බුරුම වැසියන් නාත් වන්දනයෙන් සපුරා තිදහස් තොටු බවට සාධක පවතියි. බුදුහම තුළුන්වාදීමෙන් රාජ්‍ය ආගම බවට පත් කළ අනවිරප් රජතුමා නාත් හුතයන් තිස්සය දෙනාගේ ප්‍රතිමා ස්වේච්ඡයාන් දායැබ වටා ඉදිනිරිම රට කදිම තිදුෂුනක් ලෙස දැක්වාය හැකි අතර රුපු එම ක්‍රියාදාමයෙන් අපේක්ෂා කෙලේ,
- (1) රුපු තුළ නාත් හුතයන් පිළිබඳ ව පැවති බිඟ ප්‍රකට කිරීමයි.
  - (2) ස්තූපය ආගම්වලට සමාන ව සෙලකන බව තහවුරු කිරීමයි.
  - (3) සියලු ආගම්වලට සමාන ව තහවුරු කිරීමයි.
  - (4) ස්තූපය තීර්ණය කිරීම පිළිබඳ ව නාත් හක්කිතයන් තුළ පැවති විරෝධය සමනය කිරීමයි.
  - (5) නාත් වන්දනය සපුරා ප්‍රතික්ෂේප තොකර, රට සමගම් ව බුදුහම ප්‍රවලිත කිරීමයි.
- 41.** ශ්‍රී.ව. 1871 බුරුමයේ මණ්ඩලේ තුවරදී පවත්වන ලද පක්ෂවම ධර්ම සංගායනාව අවසානයේදී සිදුකරන ලද පමුඩු කාර්යයක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ,
- (1) තුළිටකය ගුන්පාරුඩී කිරීමයි.
  - (2) තුළිටකය මුඩ පරමිපරාගත ව පවත්වාගෙන යාමට හාණක පරපුරක් ඇති කිරීමයි.
  - (3) දුකිල් මහණුන් සපුනින් නෙරපිමයි.
  - (4) තුළිටකය කිරීගැඹු ප්‍රවරුවල කොට්ඨාස ලෝකමාර්ගින දායැබ වටා තැන්පත් කිරීමයි.
  - (5) තුළිටක ගුන්පාරු තාසන්න රාජ්‍යයන් වෙත යටා ආරක්ෂා කිරීමයි.
- 42.** ශ්‍රී ලංකාව හා රාජිලන්තය අතර අතිතයේ සිට පැවති සංස්කෘතික සබඳතා දෙරවේම බුදුසමයේ පෝෂණයට හේතු වූ අතර විශේෂයෙන් ලකුදීව බුදුසමයේ උත්තනිය විෂයයෙහි එමඟින් ලැබුණු පිටිවහල ඉමහත් ය. ඒ අනුව දෙරට අතර පැවති ප්‍රබල සංස්කෘතික සබඳතා තහවුරු කරන සිදුවීමක් ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ,
- (1) ගාමෝපාලි තිකාය සහාය පිහිටුවීමයි.
  - (2) අමරපුර තිකාය සහාය පිහිටුවීමයි.
  - (3) රාමණ්ද තිකාය සහාය පිහිටුවීමයි.
  - (4) දෙරටේ පාලි තුළිටකය සහාය බැඳීමයි.
  - (5) ආපදාපන්න අවස්ථාවලදී ශ්‍රී ලංකාකේ සික්ෂුන්ට ආරක්ෂාව සලසාදීමයි.
- 43.** ශ්‍රී.ව. 6 වෙනි සියවසේ කොරියානු දූත පිරිසක් විසින් ජපානයට බුදුහම තුළුන්වාදීමෙන් පසු සාම්ප්‍රදායික සින්තේ හක්කින් කුවුවතුන් බුදුහම ව්‍යාප්තිවීමට එරෙහි ව, බුදුහම පිළිගත් පිරිස සමග යුතු වදිදි දිවිනිමියෙන් එය රැක ගැනීමට විය කොළේ
- (1) සිම්මෙයි අධිරාජයා ය. (2) හෝතොකුතයිමි ය. (3) සොය ව්‍යිකියන් ය.
  - (4) මොනොනොබේ ව්‍යිකියන් ය. (5) නකොතාම් ව්‍යිකියන් ය.
- 44.** ජපානයේ ප්‍රකට බොඳු උත්සව අතර ‘හනමත්සුරි’ යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ,
- (1) මලුවුන් පිදීමේ උත්සවයයි.
  - (2) තේ පානොත්සවයයි.
  - (3) ගාක්ෂමුනි බුදුරජන්ගේ පරිනිරවාණ උත්සවයයි.
  - (4) ගාක්ෂමුනි බුදුරජන්ගේ බුද්ධිත්වය සැමරීමේ උත්සවයයි.
  - (5) ගාක්ෂමුනි බුදුරජන්ගේ උපනදීන උත්සවයයි.
- 45.** විනය තුළ බුදුසමය සංවර්ධනය හා ව්‍යාප්තිය සිදුවූයේ වින සික්ෂු හික්ෂුන්න්ගේ ඉමහත් කුපවීම හා අධිරාජවරුන්නේ තොමද අනුග්‍රහය ද කරණකොටගෙනයි. මෙහිලා, හැඳු සහ වැං අධිරාජු යුතුයන්හි දී වින සික්ෂුන්ගේ මූලිකත්වයෙන් සිදුකරන ලද ගාස්ත්‍රීය කාර්යය විනය තුළ බුදුසමය ව්‍යාප්තිවීමට හා වීරස්ථායි විමට බෙහෙවින් ඉවහල් විය. එම සූචියෙන් ගාස්ත්‍රීය කාර්යය වූයේ,
- (1) යුවාන් නමින් බොඳු උත්සවය කිරීමයි.
  - (2) මහායාන බොඳු උත්සවය අවුවා සම්පාදනය කිරීමයි.
  - (3) හාරතයේ සිට බොඳු උත්සව ධර්ම විනය යුත්ප ගෙන්වා ගැනීමයි.
  - (4) බොඳු වෙන හිස්පන් දහසක් පමණ වින හාජාවට එක් කිරීමයි.
  - (5) බොඳු අධ්‍යාපනය සඳහා ව්‍යාර්ථාන මූල් කරගෙන අධ්‍යාපන ආයතන බිහිකිරීමයි.
- 46.** බුදුපිළිම තීර්ණකරණයේදී බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අත් සහ ඇගිලි උපයෝගී කරගෙන තීර්ණය කරනු ලබන හස්ත සන්නිවේදන කුමය මූදා නමින් හැඳින්වේ. හාරතයේ හා ශ්‍රී ලංකාවේ බුදුපිළිමවල මෙවැනි ප්‍රකට මූදා හයක් සොයාගෙන ඇතුළු. මෙම මූදා අතර අභය මූදාව තීර්ණය වන බුද්ධ ප්‍රතිමාවක් ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ,
- (1) මහමෙවිනාවේ සමාධි ප්‍රතිමාවයි.
  - (2) අවුකන ප්‍රතිමාවයි.
  - (3) පොලොන්නරුව ගල් ව්‍යාර්ථයේ පිහිටි ප්‍රතිමාවයි.
  - (4) බරණුස සාරානාත් බුද්ධ ප්‍රතිමාවයි.
  - (5) බදුලු දිස්ත්‍රික්කයෙන් හමු වී දැනට කොළඹ කොතුකාගාරයේ තැන්පත් කොට ඇති ප්‍රතිමාවයි.

- 47.** අනුරාධපුර ආසාරාම ස්තූපය වට කොට වෙතියසරයක් නිර්මාණය කර තිබූ බව පුරාවිද්‍යාන්ත්මක සාධක මිනින් තහවුරු වී ඇත. මෙම වෙතියසරය ඉදිකරන ලද්දේ,
- (1) දේවානම් පියතිස්ස රජතුමා විසිනි.
  - (2) පළමුවන මුගලන් රජතුමා විසිනි.
  - (3) බාතුසේන රජතුමා විසිනි.
  - (4) දුටුගැමුණු රජතුමා විසිනි.
  - (5) වසඹ රජතුමා විසිනි.
- 48.** ගාන්ධාර සම්ප්‍රදායට අයන් බුද්ධ ප්‍රතිමාවල විශේෂ ලක්ෂණයක් ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ,
- (1) දෙනෙන් අඩවින් ව තිබීමයි.
  - (2) කම්මුල් පිම්බ තිබීමයි.
  - (3) හිසකෙස් කුරලී ගැසී ගෙලීගත ව තිබීමයි.
  - (4) දෙනෙන් විවෘත ව තිබීමයි.
  - (5) අත් සිරුරින් ඇත් ව පිහිටා තිබීමයි.
- 49.** අත්තා සම්ප්‍රදාය අනුව නිර්මාණය කොට ඇතැයි සැලකෙන සිගිරි සිතුවම් අද්විතීය ශ්‍රී ලාංකේස් කළා නිර්මාණයකි. සිගිරියෙහි අලංකාර කාන්තා සිතුවම් පන්සියයක් පමණ පෙර ද්වස පැවති බව සිගිරි කුරුදු හි වලින් පැහැදිලි වේ. එහෙත් දැනට ගෙෂව ඇත්තේ සිතුවම් තිහිපයක් පමණි. රන්වන් හා නිල්වන් පාටින් යුක්ත මෙම කාන්තා සිතුවම් පිළිබඳ විවිධ විවාරකයන් විසින් විවිධ මත ඉදිරිපත් කොට ඇත. මෙම විවාරක මත අතර එච්.සී.පී. බෙල් මහතාගේ මතය වන්නේ, සිගිරි සිතුවම්වලින්,
- (1) අප්සරාවන් නිරුපණය වන බවයි.
  - (2) කාශ්‍යප රුෂ්ගේ බිසෝවරුන්හා සේවකාවන් මල් යෙළෙන පිදුරුංගල විහාරයට වන්දනාවේ යාම නිරුපණය වන බවයි.
  - (3) විදුලිය හා මෙිය නිරුපණය වන බවයි.
  - (4) කාශ්‍යප රුෂ්ගේ අභාවයෙන් ගෝක වන බිසෝවරුන් නිරුපණය වන බවයි.
  - (5) කුවේරයාගේ ආලකමන්දාව නිරුපණය වන බවයි.
- 50.** සිංහල සාහිත්‍යය ප්‍රධාන වශයෙන් ම පෝෂණය තුළේ බුදුහෙමෙන් බව පැරණි ශ්‍රී ලාංකේස් සාහිත්‍ය පරීක්ෂා කිරීමෙන් පැහැදිලි වේ. අතිත ශ්‍රී ලාංකික ගත්කරුවේ බුදු ගුණ හා විවිධ බොද්ධ තේමා පාදක කරගෙන සාරවත් සාහිත්‍ය නිර්මාණ සිදු කළහ. දිනදෙනි යුගයේ දී බර්මසේන සිමියන් විසින් රවනා කරන ලද සද්ධරුමරත්නාවලිය ද එවැනි උසස් සාහිත්‍ය නිර්මාණයකි. මේ අනුව සද්ධරුමරත්නාවලිය රවනා කිරීම පිණිස පාදක කර ගනු ලබන්නේ,
- (1) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ අරහං ගුණයයි.
  - (2) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පුරිසදම් සාරථී ගුණයයි.
  - (3) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සම්මා සම්බුද්ධ ගුණයයි.
  - (4) බෝසන් පාරමිතා ගුණ වර්ණනා කරන ජාතකටිය කජාවයි.
  - (5) ධම්මපද ගායා විවරණය නිරීමට රවිත ධම්මපදවිය කරාවයි.

* * *

ടിപ്പാർട്ടീമെന്റ് | മുഖ്യപ്രസിദ്ധീയതയ്ക്കു | All Rights Reserved

ஏதாவது தொழில்களை விடும் நிலையம் இலங்கைப் படிவசாலை துணைக்கலைப்பள்ளிக் கலைப்பள்ளி துணைக்கலை இலங்கைப் படிவசாலை

குமார் குடும்பத்தின் முனிசிபல் குழுமம், 2018 அன்றைக்கு கல்விப் பொதுக்கு தொகையாக நாள்தோற் (2 மார்ச் துவம்) 2018 முதல்

General Certificate of Education (Adv. Level) Examination August 2018

வௌவூ தித்திலாவரய	II
பெளத்த நாகரிகம்	III
Buddhist Civilization	II

45 S II

2018.08.07 / 0830 - 1140

പാത തഹി

மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

අමතර කියවීම් කාලය	- මිනිත්තු 10 දි
මෙලතික වාසිප්ප තොරතු	- 10 නිමිටණකள්
Additional Reading Time	- 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය පුණු පත්‍රය නිස්වා පුණු වන තේරු ගැනීමටත් විඳුත්තා ලිවිමේදී ප්‍රමුඛවය දෙන පුණු සංඝ්‍යාත්‍යාපන තරු ගැනීමටත් ගෙවාගැනීම්

ପ୍ରଦେଶ:

- * I කොටසින් පූජ්‍යනා දෙකක් ද, II කොටසින් පූජ්‍යනා තුනක් ද තෝරාගෙන, පූජ්‍යනා පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
  - * සැම පූජ්‍යනායකට ම ලකුණු 20 බැංකින් හිමි වේ.

I තොටක

- (i) ප්‍රාග්මණ වර්ණයේ ප්‍රහවද පිළිබඳ පුදුසමයේ ආක්ලේපය පැහැදිලි කරන්න.
(ii) මුද්ද කාලීන භාරතීය සමාජය තාරෑකරණයට ලක්ව තිබූ බවට සාධක හතරක් ගෙනහැර දක්වන්න.
(iii) මුද්ද කාලීන භාරතීය සමාජය තාරෑකරණයට ලක්ව තිබූ බවට සාධක හතරක් ගෙනහැර දක්වන්න.
(iv) අර්ථකේසකම්බලයේ දසවස්තුක මිථ්‍යාදාශ්වීය හඳුන්වා දෙන්න.
(v) පුදුරජාණන් වහන්සේ හා ව්‍යෝ ජනපදය අතර පැවති සබඳතා තහවුරු කරන සාධක හතරක් ගෙනහැර දක්වන්න.
  - (i) රිස්ටර නිර්මාණවාදය මගින් පුද්ගල ස්වාමිත්වය සීමාකරන අයුරු කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
(ii) කාන්තාව පුදුසමයෙන් ඇගයීමට ලක් වූ අවස්ථා තුවක් ගෙනහැර දක්වන්න.
(iii) “පරිත්‍යාගය” බොද්ධ දේශපාලන ඉගන්වීමක් ලෙස විග්‍රහ කරන්න.
(iv) සිගාලෝවාද සූත්‍රය අනුව මිතුරන් හා මිතුරන් අතර පැවතිය යුතු යුතුකම් හා වගකීම් නම් කරන්න.
(v) කාම්මිත්‍යාචාරයෙන් වැළකීමේ විටිනාකම කෙටියෙන් දක්වන්න.
  - (i) දස කුසල් නම් කරන්න.
(ii) අත්තුපනායික ධර්මපර්යාය පිළිබඳ විවරණයක් සපයන්න.
(iii) “අත්‍රීසුඩ්ය” යනු කුමක්දයි පැහැදිලි කරන්න.
(iv) “සම්ංචිතකාව” මූලාශ්‍රය ඇසුරින් පහදා දෙන්න.
(v) පුදුරජාණන් වහන්සේගේ පද්මාකාර ජීවිතයෙන් වර්තමාන සමාජයට ලබා ගත හැකි ආදර්ශය කෙටියෙන් දක්වන්න.

II කොටස

4. (i) “අධික තාණ්ණුව සමාජ ගැටුපු ඇතිවීමට ඉවහල් වේ”. බෙංද්ධ ඉගැන්වීම ඇසුරින් සාකච්ඡා කරන්න.

(ii) ‘ස්විචන්දතාව’ පුද්ගල හා සමාජ සංවර්ධනයට ඉවහල් වන අපුරු බෙංද්ධ ඉගැන්වීම ඇසුරින් ප්‍රකට කරන්න.

(iii) ධර්මික ධනෝපාර්ශන මාර්ග ලෙස කෘෂිකර්මාන්තය හා සන්ත්ව පාලනය වූද්‍යාහමේ අයය කොට ඇති ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

(iv) සම්පත් පරිහෝජනය පිළිබඳ බෙංද්ධ ආකල්පය සමාජ සහභෑවනයට ඉවහල් වන ආකාරය “හෝග සුබය” ඇසුරින් පෙන්වා දෙන්න.

5. (i) බුදුරජාණන් වහන්සේ සතුව පැවති “අදා විශේෂ” පිළිබඳ හැඳින්වීමක් කරන්න.
- (ii) ගාස්තාවරයකු වශයෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ සාර්ථකත්වයට බලපෑ හේතු සාධක විමර්ශනය කරන්න.
- (iii) බුද්ධ කාලීන හාරතයේ පැවති රාජාණ්ඩු නම් කොට රාජාණ්ඩුවල ක්‍රියාත්මක වූ පරිපාලන ව්‍යුහය ගෙනහැර දක්වන්න.
- (iv) උපසම්පාදා ක්‍රම නම් කොට ගැනීමේ වැනි උපසම්පාදාව හඳුන්වා දෙන්න.
6. (i) බුද්ධ කාලීන හාරතය තුළ බුදුදහමේ සිසු ව්‍යාප්තියට බලපෑ හේතු සාධක සැකෙවින් දක්වන්න.
- (ii) තෙවන ධර්ම සංගායනාව ගාසනයේ විරස්ථීතිය හා ව්‍යාප්තිය විෂයයෙහි දායක වූ අයුරු පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) අයෙකු ධර්මය සකස් කර ගැනීමේදී බුදුදහමෙන් ලද ආහාසය කෙතෙක්දැයි පරික්ෂා කරන්න.
- (iv) පැරණි හාරතීය බොද්ධ විශ්වවිද්‍යාලවලින් සිදු වූ ධර්මගාස්ත්‍රීය සේවාව ඇගයීමට ලක් කරන්න.
7. (i) හාරතීය සම්භවයක් සහිත ආගම් මහින්දාගමනයට පෙර ලක්දිව ප්‍රවලිත ව පැවති බව මූලාශ්‍රයානුසාරයෙන් පෙන්වා දෙන්න.
- (ii) මිහිදු හිමියන්ගේ ධර්මදාන සේවාවෙහි සාර්ථකත්වය කෙරෙහි බලපෑ හේතු යුත්ති විමර්ශනය කරන්න.
- (iii) ශ්‍රී ලංකෝය ජන සමාජය තුළ බොද්ධ ප්‍රබෝධය ඇති කිරීමට අභයයිරි සම්පාදනයෙන් ඉටු වූ මෙහෙය අයය කරන්න.
- (iv) බුරුම ශ්‍රී ලංකා සංස්කෘතික සඛ්‍යතා දෙරවෙහිම බුදුසමයේ පෝෂණයට ඉවහල් වූ ආකාරය පරීක්ෂා කරන්න.
8. (i) බුද්ධ ප්‍රතිමා නිරමාණයේදී යොදා ගන් විවිධ මුදා සහිදරුණව හඳුන්වා දෙන්න.
- (ii) හාරතීය සාම්ලී ස්තූපයට සාම්ප්‍රාප්තිව ශ්‍රී ලංකෝය ස්තූපවල පවත්නා ආකෘතිකමය වෙනස්කම් පෙන්වා දෙන්න.
- (iii) සඳකඩපහණ ශ්‍රී ලංකෝය බොද්ධ කලාවේ අනන්‍යතාව තහවුරු කරන නිරමාණයක් ලෙස ඇගයීමට ලක් කරන්න.
- (iv) සිංහල සාහිත්‍යයේ පෝෂණයට බුදුදහමෙන් ලක්ෂණ පිටිවහල සාහිත්‍ය කාන් දෙකක් ඇසුරෙන් පැහැදිලි කරන්න.

* * *